T007 A HÀM VII 100-Q06 Biệt Dịch-hết

Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)

118. Toâi nghe nhö vaày: Moät thôøi, Ñöùc Phaät ôû taïi vöôøn truùc Ca-lan-ñaø, roài nuùi Kyø-xaø- quaät, thuoäc thaønh Vöông xaù. Toân giaû Ma-ha Ca-dieáp vaø Toân giaû A-nan ñeàu ôû trong nuùi Kyø- xaø-quaät. Ñeán giôø aên, A-nan noùi vôùi Toân giaû Ca-dieáp: –Thöa Ñaïi ñöùc, ñaõ ñeán giôø aên, coù theå cuøng ñi khaát thöïc. Baáy giôø Ma-ha Ca-dieáp maëc y, caàm baùt, cuøng A-nan ra khoûi nuùi Kyø-xaø-quaät, vaøo thaønh Vöông xaù khaát thöïc. A-nan noùi vôùi Toân giaû Ca- dieáp: –Trôøi coøn sôùm, con muoán ñeán tinh xaù cuûa chuùng Tyø-kheo-ni quan saùt phaùp thöùc tu haønh cuûa caùc Tyø-kheo-ni. Ca-dieáp ñaùp: –Ñöôïc! Caû hai cuøng ñeán tinh xaù cuûa Tyø-kheo-ni. Caùc Tyø-kheo-ni töø xa thaáy hai Toân giaû ñeán, lieàn saép ñaët choã ngoài. Sau khi baøy bieän toøa xong, hoï môøi hai Toân giaû ngoài vaøo toøa aáy. Hai vò Toân giaû lieàn an toïa. Caùc Tyø-kheo-ni thaáy hai vò ñaõ an toïa, lieàn laïy saùt chaân, ñöùng qua moät beân. Toân giaû Ma-ha Ca-dieáp vì caùc Tyø-kheo-ni thuyeát giaûng giaùo phaùp, chæ daïy, khieán hoï ñaït ñöôïc lôïi ích hoan hyû. Trong chuùng aáy coù Tyø-kheo-ni teân Thaâu-la-nan-ñaø, nghe giaûng phaùp quan troïng aáy, taâm khoâng öa thích, lieàn noùi ra lôøi aùc: –Hieän nay, taïi sao Tröôûng laõo Ca-dieáp ôû tröôùc maët Toân giaû A- nan vì caùc Tyø-kheo-ni thuyeát giaûng giaùo phaùp? Nhö ngöôøi baùn kim, ñeán cöûa thôï laøm kim muoán baùn kim thì khoâng theå naøo baùn ñöôïc. Hieän nay, Toân giaû Ca-dieáp cuõng nhö vaäy, taïi sao ôû tröôùc maët Toân giaû A-nan maø giaûng thuyeát giaùo phaùp? Tyø-kheo-ni naøy noùi nhö vaäy roài im laëng ñöùng yeân. Ma-ha Ca- dieáp vôùi thieân nhó thanh tònh, nghe lôøi noùi naøy, baûo vôùi Tröôûng laõo A- nan: –OÂng coù nghe Tyø-kheo-ni Thaâu-la-nan-ñaø taâm khoâng hoan hyû, baøy toû lôøi noùi thoâ khoâng? Toân giaû A-nan noùi vôùi Ca-dieáp: –Coâ aáy noùi gì? Ca-dieáp ñaùp:

–Coâ aáy noùi: “Taïi sao Toân giaû Ca-dieáp ôû tröôùc maët Toân giaû A- nan Tyø-ñeà-heâ Töû Maâu-ni maø giaûng noùi giaùo phaùp, cho oâng gioáng nhö con ngöôøi thôï laøm kim, cho ta nhö ngöôøi baùn kim. Toân giaû A-nan noùi vôùi Toân giaû Ca-dieáp: –Thoâi thoâi, Toân giaû! Hoï coøn treû con, ngu si ít hieåu bieát, khoâng ñaùng traùch. Caàu mong Ñaïi ñöùc cho hoï saùm hoái. Ca-dieáp baûo Toân giaû A-nan: –Ñöùc Nhö Lai, Theá Toân, Ña-ñaø-a-giaø-ñoä A-la-ha Tam-mieäu-tam-phaät-ñaø ñaõ thuyeát giaûng, höôùng daãn baèng thí duï veà maët traêng, ngaøy caøng lôùn daàn, coù theå ñuû hoå theïn, xa lìa vieäc khoâng bieát hoå theïn, nhaãn nhuïc ñoái vôùi söï maï lî, cheá ngöï thaân taâm, qua laïi trong nhaân gian, Ngaøi noùi ta hay oâng gioáng nhö maët traêng kia? Toân giaû A-nan ñaùp: –Ñöùc Nhö Lai Theá Huøng thaät söï khoâng noùi con gioáng nhö maët traêng kia. Ca-dieáp laïi noùi: –Chæ coù Ñöùc Phaät, Theá Toân, Voâ Thöôïng Só, ÖÙng Cuùng, Chaùnh Ñaúng Giaùc Tri ñaõ noùi roõ raèng ta cuõng nhö maët traêng khi môùi moïc, daàn daàn taêng tröôûng, ñaày ñuû söï hoå theïn, xa lìa vieäc khoâng bieát hoå theïn, nhaãn naïi ñoái vôùi söï maï lî, cheá ngöï thaân taâm, qua laïi nôi nhöõng gia ñình ôû theá gian! A-nan baïch: –Ñuùng vaäy. Toân giaû Ca-dieáp baûo vôùi Toân giaû A-nan: –Ñöùc Nhö Lai, Theá

Toân ôû tröôùc voâ löôïng traêm ngaøn ñaïi chuùng, khen teân hoï cuûa ta: “Vò Ñaïi ñöùc naøy laø ngöôøi coù taøm quyù, trí tueä saâu xa, töông tôï nhö Ta”. Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: “Nay Ta lìa duïc aùc, baát thieän, coù giaùc, coù quaùn, hyû laïc nhaát taâm, nhaäp Sô thieàn, ngaøy ñeâm thöôøng truù trong ñònh naøy. Tyø-kheo Ca-dieáp cuõng thöôøng lìa duïc, aùc, baát thieän, coù giaùc, coù quaùn, hyû laïc nhaát taâm nhaäp Sô thieàn, ngaøy ñeâm thöôøng truù trong ñònh naøy”. A-nan ñaùp: –Thöa Toân giaû Ca-dieáp, ñuùng nhö vaäy. Nhò thieàn, Tam thieàn, Töù thieàn, Töø, Bi, Hyû, Xaû vaø boán thieàn ñònh, ba minh, saùu thoâng cuõng nhö vaäy.

Khi aáy Toân giaû Ma-ha Ca-dieáp ôû tröôùc ñaïi chuùng Tyø-kheo-ni, ñaõ giaûng noùi, neâu baøy nhö tieáng gaàm cuûa sö töû, roài rôøi khoûi choã ngoài, trôû veà nôi mình ôû. 119. Baáy giôø Ñöùc Nhö Lai saép nhaäp Nieát-baøn. Toân giaû A-nan, Ma-ha Ca-dieáp ôû taïi nuùi Kyø-xaø-quaät. Thôøi gian aáy trong daân gian gaëp luùc ñoùi keùm, raát khoù khaát thöïc. Do ñoù Toân giaû A-nan ñöa caùc Tyø-kheo môùi tu hoïc ñi veà khu xoùm Nam sôn. Trong soá Tyø-kheo môùi tu hoïc coù caùc Tyø-kheo treû tuoåi öa thích ñuøa giôõn, ham thích aên uoáng, khoâng giöõ gìn caùc caên, khoâng coù uy nghi, ñaàu ñeâm cuoái ñeâm, khoâng sieâng naêng haønh ñaïo, ñoïc tuïng kinh ñieån, thöôøng naèm nghieâng xuoáng ñaát theo phía beân traùi, maëc tình nguû nghæ.

Sau khi ñeán nôi aáy, trong soá caùc Tyø-kheo coù hôn ba möôi ngöôøi boû ñaïo hoaøn tuïc. Vì lyù do naøy, ñoà chuùng giaûm xuoáng coøn ít. Sau khi du haønh, hoï trôû veà ñaïi thaønh Vöông xaù, vaøo nuùi Kyø-xaø-quaät, thu xeáp y baùt, röûa saïch chaân, ñi ñeán choã Toân giaû Ca-dieáp, laïy saùt chaân Toân giaû, ngoài qua moät beân. Toân giaû Ñaïi Ca-dieáp hoûi A-nan: –OÂng töø ñaâu ñeán? Ñoà chuùng sao ít vaäy? A-nan ñaùp: –Con ñi ñeán khu xoùm Nam sôn, trong soá ñeä töû coù hôn ba möôi ngöôøi, tröôùc ñaây ñeàu laø ñoàng chaân xuaát gia, ñaõ boû ñaïo hoaøn tuïc, vì lyù do naøy neân ñoà chuùng coøn ít. Ma-ha Ca-dieáp baûo A-nan: –Vì sao Ñöùc Nhö Lai ñaõ cheá ra phaùp “Bieät chuùng thöïc”, maø oâng laïi cho pheùp ba ngöôøi cuøng aên moät choã? YÙ nghóa cuûa vieäc caám cheá nhö vaäy laø muoán giuùp ñôõ cho nhieàu ngöôøi, khieán hoï khoâng bò toån giaûm, laïi nhaèm cheá ngöï caùc duïc xaáu aùc nôi caùc Tyø-kheo, ngaên tröø keû coù nhieàu quyeán thuoäc, laáy danh nghóa cuûa Taêng chuùng, mong caàu cho nhieàu, laøm hao toån cuûa caûi nôi nhieàu nhaø, phaù boû chuùng Taêng, chia reõ laøm hai phe, khieán cho Tyø-kheo ñuùng nhö phaùp khoâng ñöôïc cuùng döôøng y phuïc, thöùc aên, Tyø-kheo phi phaùp thì ñöôïc nhieàu lôïi döôõng. Tyø-kheo tham duïc xaáu aùc ñaõ ñöôïc lôïi döôõng roài laïi tranh tuïng vôùi caùc baäc tònh haïnh. Vaäy vì sao oâng, vaøo luùc daân gian ñoùi keùm, laïi nhaän nhoùm Tyø-kheo môùi tu hoïc treû tuoåi aáy laøm ñoà chuùng? Nhöõng Tyø-kheo naøy öa thích ñuøa giôõn, ham thích vieäc aên uoáng, caùc caên taùn loaïn, khoâng coù uy nghi, maêïc söùc nguû nghæ, khoâng bieát ñuû, ñaàu ñeâm cuoái ñeâm khoâng sieâng naêng haønh ñaïo, ñoïc tuïng kinh ñieån. Taïi sao vôùi ñoà chuùng nhö vaäy maø du haønh ñeán khu xoùm Nam sôn. Khi ñeán choã kia, hôn ba möôi ngöôøi tröôùc ñaây ñeàu laø ñoàng töû xuaát gia, ñeàu boû ñaïo hoaøn tuïc. Nay oâng

nhö theá laø ñaõ phaù hoaïi ñoà chuùng, thaät laø voâ trí cuõng nhö treû con.

A-nan ñaùp: –Nay toâi ñaõ lôùn tuoåi, taïi sao Toân giaû noùi toâi nhö treû con? Toân giaû Ca-dieáp ñaùp: –Chaúng phaûi voâ côù ta neâu teân hoï oâng, goïi laø treû con. Hieän nay gaëp luùc ñoùi keùm, khaát thöïc khoù khaên. Taïi sao oâng laïi ñöa nhieàu ngöôøi du haønh ñeán khu xoùm Nam sôn? Trong nhoùm ñeä töû cuûa oâng coù nhöõng ngöôøi treû tuoåi öa thích ñuøa giöõn, tham lam aên uoáng, caùc caên taùn loïan, khoâng coù uy nghi, öa thích nguû nghæ, khoâng bieát chaùn, ñaàu ñeâm cuoái ñeâm khoâng sieâng naêng haønh ñaïo, ñoïc tuïng kinh ñieån, ñeán noãi hôn ba möôi ngöôøi boû ñaïo hoaøn tuïc. Xöû lyù söï vieäc nhö vaäy chaúng phaûi laø treû con hay sao? Baáy giôø Tyø-kheo-ni Ñeá-xaù-nan-ñaø nghe Toân giaû Ñaïi Ca-dieáp cheâ traùch Toân giaû A-nan laøm vieäc nhö treû con, neân taâm khoâng vui, raát buoàn böïc, baøy toû lôøi aùc: –Ñaïi Ca-dieáp naøy voán laø ngoaïi ñaïo, maø nay taïi sao cheâ maéng Toân giaû A-nan Tyø-ñeà-eâ-maâu-ni laø laøm vieäc nhö treû con? Toân giaû Ca-dieáp, vôùi thieân nhaõn thanh tònh, nghe Tyø-kheo-ni phaùt ra lôøi thoâ huûy baùng naøy roài, neân baûo A-nan: –Tyø-kheo-ni Ñeá Xaù Nan-ñaø trong taâm khoâng vui, phaùt sanh khoå naõo lôùn, baøy toû lôøi aùc: “Ñaïi Ca-dieáp naøy voán laø ngoaïi ñaïo, taïi sao cheâ traùch Toân giaû A-nan Tyø-ñeà-eâ-maâu-ni haønh ñoäng nhö treû con?”. Toân giaû A-nan thöa vôùi Toân giaû Ca-dieáp: –Tyø-kheo-ni naøy coøn nhoû tuoåi, keùm trí, cuõng nhö treû con, caàu mong Ñaïi ñöùc cho hoï saùm hoái. Ma-ha Ca-dieáp baûo A-nan: –Khi ta xuaát gia, phaùt theä nguyeän: “Theá gian, neáu coù baäc A-la-haùn, ta seõ quy y. Töø khi xuaát gia ñeán nay, chaúng coù höôùng veà ñöôøng khaùc, chæ nöông töïa nôi Ñöùc Nhö Lai Voâ Thöôïng Chí Chaân Ñaúng Chaùnh Giaùc. Tröôùc ñaây, khi ta coøn ôû theá gian, luùc chöa xuaát gia, quan saùt khaép coõi ñôøi ñeàu laø söï tuï taäp caùc khoå veà sanh, laõo, beänh, töû, saàu, bi, öu, naõo, nhöõng vieäc naøy luoân tranh nhau ñeán böùc baùch. Baáy giôø, luùc ta chaùn söï phieàn naõo cuûa ñôøi soáng gia ñình, khoâng coù gì vöøa yù, öa thích phaùp xuaát gia, coù theå xa lìa buïi baëm caáu nhieãm. Ta xem xeùt cuoäc soáng taïi gia voán nhieàu söï oàn aøo, cuõng nhö ñi vaøo trong röøng nhieàu gai moùc, bò gai ñaâm moùc keùo, khieán thaân theå bò thöông, y phuïc bò raùch, khoù thoaùt ra ñöôïc. Ñôøi soáng taïi gia cuõng vaäy, nhieàu duyeân söï troùi buoäc, chìm trong buøn duïc, khoâng theå tu haønh

phaïm haïnh thanh tònh. Ngaøy ñeâm suy nghó, khoâng thaáy moät phaùp naøo hôn phaùp xuaát gia caïo boû raâu toùc, maëc phaùp y, töø boû gia nghieäp vì loøng tin xuaát gia. Luùc saép xuaát gia, choïn löïa loaïi y aùo taàm thöôøng nhaát trong nhaø, ñöôïc moät aùo xaáu, vaây maø giaù trò coøn ñeán möôøi vaïn löôïng vaøng beøn laáy aùo aáy laøm Taêng-giaø-leâ. Ta boû taát caû saûn nghieäp ñaõ coù vaø xa lìa heát quyeán thuoäc thaân thích. Laïi suy nghó: “Treân theá gian neáu coù vò A-la-haùn naøo ta seõ quy y, theo vò aáy xuaát gia”. Khi ñoù, trong ñaïi thaønh Vöông xaù, coù La-la-kieàn-ñaø.Taïi choã La-la-kieàn-ñaø, nôi coù nhieàu thaùp, ta ñöôïc gaëp Ñöùc Theá Toân dung maïo trang nghieâm ñaëc bieät, caùc caên tòch ñònh, taâm yù ñieàm ñaïm, taâm ñaït ñöôïc söï ñieàu phuïc voâ thöôïng, töôùng haûo saùng röïc nhö laàu baèng vaøng roøng. Khi ta ñöôïc thaáy Ñöùc Theá Toân, trong taâm raát kích ñoäng, töï

nghó: “Tröôùc ñaây, ta caàu mong vò thaày xuaát theá, nay ñaáng ta thaáy chính laø Ñöùc Theá Toân, A-la-haùn Chaùnh Ñaúng Chaùnh Giaùc cuûa ta”. Ta nghó theá roài taâm khoâng taùn loaïn, chaùnh nieäm quaùn Ñöùc Phaät, söûa laïi y phuïc, ñi nhieãu beân phaûi ba voøng, quyø xuoáng chaép tay, baïch:

–Ñöùc Phaät laø Theá Toân cuûa con, con laø ñeä töû cuûa Phaät. Noùi ba laàn nhö vaäy, Ñöùc Phaät cuõng noùi ba laàn: –Naøy Ca-dieáp, ñuùng vaïây. Ta laø Theá Toân cuûa oâng, oâng laø ñeä töû cuûa ta. Ñöùc Phaät baûo Ca-dieáp: –Trong theá gian, neáu coù ñeä töû Thanh vaên naøo taâm khoâng moät chuùt chí thaønh, thaät chaúng phaûi Theá Toân maø noùi laø Theá Toân, thaät chaúng phaûi laø La-haùn maø noùi laø La-haùn, chaúng phaûi Nhaát thieát trí noùi laø Nhaát thieát trí. Ngöôøi nhö vaäy ñaàu hoï seõ bò vôõ laøm baûy phaàn. Hoâm nay Ta laø Baäc Chaùnh Tri, Baäc Thaáy Ñuùng, thaät laø La-haùn neân xöng laø La-haùn, thaät laø Chaùnh Ñaúng Giaùc neân xöng laø Chaùnh Ñaúng Giaùc. Nhöõng phaùp Ta noùi ra ñeàu coù nhaân duyeân, chaúng phaûi laø khoâng nhaân duyeân, ñeå giaûng daïy phaùp yeáu, thaät coù ñöa ñeán giaûi thoaùt, chaúng phaûi khoâng ñöa ñeán giaûi thoaùt, thaät coù ñoái trò, chaúng phaûi khoâng ñöa ñeán ñoái trò, thaät coù tinh taán, chaúng phaûi khoâng tinh taán, coù khaû naêng ñoaïn tröø keát laäu, chaúng phaûi khoâng coù khaû naêng ñoaïn tröø. Naøy Ca-dieáp, nay oâng neân hoïc nhö vaäy, nhöõng ñieàu oâng ñaõ nghe laø phaùp thieän toát ñeïp, caàn phaûi chí taâm thoï trì ñöøng queân, toân troïng ghi nhôù, töø boû loaïn taâm, caàn phaûi chuyeân yù quaùn saùt söï taêng tröôûng, toån giaûm cuûa naêm thoï aám, thöôøng neân quan saùt söï sanh dieät cuûa saùu nhaäp, an taâm truï nôi boán Nieäm xöù, tu Baûy giaùc yù khieán luoân taêng tröôûng, roäng chöùng Taùm giaûi thoaùt, heä nieäm tuøy thaân khoâng luùc naøo rôøi, luoân taêng tröôûng söï tu tænh, bieát hoå theïn.

Khi aáy Ñöùc Nhö Lai vì ta thuyeát giaûng phaân bieät caùc phaùp quan troïng, chæ daïy ñem laïi moïi lôïi ích, hoan hyû. Baáy giôø ta luoân theo sau Ñöùc Phaät khoâng rôøi moät chuùt, laïi töï nghó: “Neáu Ñöùc Phaät ngoài, ta seõ duøng Taêng giaø leâ giaù trò möôøi vaïn löôïng vaøng ñeå traûi cho Ngaøi ngoài”. Ñöùc Phaät bieát yù cuûa ta, ñöùng laïi beân ñöôøng. Ta voäi xeáp y traûi nôi choã

ngoài, baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, mong Ngaøi ngoài leân choã naøy. Ñöùc Phaät ngoài leân, sau khi ngoài, noùi vôùi Ca-dieáp: –Y naøy eâm nheï. Ca-dieáp baïch Phaät: –Thöa Theá Toân, ñuùng vaäy. Caàu mong Theá Toân thöông meán con, nhaän laáy y naøy. Ñöùc Phaät baûo Ca-dieáp: –OÂng coù theå nhaän laáy y vaù vaûi thoâ cuûa Ta khoâng? Ca-dieáp ñaùp: –Con coù theå nhaän y naøy. Ñöùc Nhö Lai nhaän ñaïi y cuûa Ca-dieáp ñang maëc. Ngay luùc ñoù ta nhaän laáy y gai phaán taûo töø tay Phaät. Ñöùc Phaät trao y cho ta xong lieàn ñöùng daäy ra ñi. Ta theo sau Ñöùc Phaät, nhieãu Phaät ba voøng, laøm leã Ngaøi roài trôû veà choã ôû, trong taùm ngaøy ta ñaït ñöôïc ba quaû, ñeán ngaøy thöù chín ta döùt saïch höõu laäu, ñaéc A-la-haùn. Naøy A-nan neân bieát, neáu ngöôøi naøo coù theå baøy toû lôøi chaân chaùnh thì phaûi noùi theá naøy: –Ta laø tröôûng töû cuûa Ñöùc Phaät, ñöôïc sanh ra töø mieäng Ñöùc Phaät, ñöôïc hoùa sanh töø phaùp, giöõ gìn gia taøi Phaät phaùp, thieàn ñònh giaûi thoaùt trong

caùc tam-muoäi, töï taïi xuaát nhaäp, nhö vua Chuyeån luaân Thaùnh vöông coù tröôûng töû chöa leân ngoâi vua, thoï höôûng ñaày ñuû naêm duïc. Nay ta cuõng nhö vaäy, laø tröôûng töû cuûa Phaät, töø mieäng Phaät sanh ra, hoùa sanh töø phaùp, giöõ gìn gia taøi Phaät phaùp, xuaát nhaäp voâ ngaïi nôi caùc phaùp tam-muoäi thieàn ñònh, giaûi thoaùt. Nhö con voi quyù cuûa Chuyeån luaân Thaùnh vöông, raát cao lôùn, caàm moät laù caây Ña-la che thaân theå mình, muoán khoâng bò loä ra, coù theå ñöôïc hay khoâng? Toân giaû A-nan thöa: –Laù caây nhö vaäy khoâng theå naøo che thaân con voi lôùn kia ñöôïc. Toân giaû Ca-dieáp baûo vôùi A-nan; –Che ñöôïc voi coøn deã, khoâng ai coù theå che ñaäy saùu thaàn thoâng cuûa ta. Ngöôøi naøo coù choã nghi ngôø veà Nhö yù thoâng, ta seõ vì hoï giaûng thuyeát yù nghóa cuûa noù, laøm cho hoï ñöôïc hieåu roõ. Coù ngöôøi naøo nghi ngôø veà Thieân nhó thoâng, Tha taâm thoâng, Tuùc maïng thoâng, Sanh töû trí thoâng, Laäu taän thoâng, ta ñeàu vì hoï dieãn thuyeát veà yù nghóa nôi caùc thaàn

thoâng aáy, khieán hieåu roõ. A-nan ñaùp: –Con suoát ngaøy ñeâm, khi kính ngöôõng Toân giaû thì taâm sanh tònh tín.

Khi aáy hai vò Toân giaû noùi nhö vaäy xong, laøm leã nhau vaø töø giaõ. 120. Toâi nghe nhö vaày: Moät thôøi, Ñöùc Phaät ôû taïi vöôøn truùc Ca-lan-ñaø, roài nuùi Kyø-xaøquaät, thuoäc thaønh Vöông xaù. Toân giaû Xaù-lôïi-phaát vaø Ñaïi Ca-dieáp cuøng truù nôi nuùi aáy. Trong nöôùc coù caùc nhoùm ngöôøi cuûa luïc sö ngoïai ñaïo dò kieán ñeán gaëp Toân giaû Xaù-lôïi-phaát. Sau khi thaêm hoûi, ngoài qua moät beân, thöa: –Ñöùc Nhö Lai Theá Toân coù noùi veà vieäc ta cheát choã naøy sanh ra ôû choã kia khoâng? Xaù-lôïi-phaát ñaùp: –Söï vieäc nhö vaäy, Ñöùc Phaät khoâng noùi. Ngoaïi ñaïo luïc sö laïi hoûi: –Neáu nhö vaäy thì cho raèng thaân ta ôû maõi theá gian naøy phaûi khoâng? Khoâng coøn sanh trôû laïi chaêng? Xaù-lôïi-phaát ñaùp: –Söï vieäc nhö vaäy, Ñöùc Phaät cuõng khoâng noùi. Ngoaïi ñaïo laïi hoûi: –Ta cheát choã naøy, vöøa sanh vaøo choã kia, vöøa khoâng sanh vaøo choã kia phaûi khoâng? Xaù-lôïi-phaát noùi: –Ñöùc Phaät cuõng khoâng noùi nhö vaäy. Ngoaïi ñaïo laïi hoûi: –Sau khi ta cheát, chaúng phaûi sanh, chaúng phaûi khoâng sanh, phaûi khoâng?

Xaù-lôïi-phaát ñaùp: –Phaät cuõng khoâng noùi nhö theá. Ngoaïi ñaïo laïi hoûi: –Ñaàu tieân ta hoûi oâng: cheát ôû ñaây sanh ra nôi choã kia… cho ñeán… chaúng phaûi sanh, chaúng phaûi khoâng sanh, ñeàu khoâng thaáy ñaùp. Neáu oâng ñöôïc goïi laø xuaát gia laâu ngaøy, ñaùng ra neân phaân bieät giaûng giaûi

roäng ñöôïc yù nghóa naøy cho chuùng toâi. Nay chuùng toâi xem oâng khoâng theå ñaùp ñöôïc, chuùng toâi cho oâng laø ngöôøi ngu, môø, toái, voâ trí. Caùc ngoaïi ñaïo baøy toû xong lieàn ñöùng daäy boû ñi veà choã cuûa hoï. Baáy giôø Toân giaû Ma-ha Ca-dieáp ôû caùch Toân giaû Xaù-lôïi-phaát khoâng xa. Khi ngoaïi ñaïo ñi roài, Xaù-lôïi-phaát ñeán gaëp Ma-ha Ca-dieáp, ñem caâu hoûi cuûa ngoaïi ñaïo noùi vôùi Ca-dieáp: –Vì sao Ñöùc Nhö Lai, vôùi boán caâu hoûi nhö vaäy, ngaøi ñaõ im laëng khoâng ñaùp. Vì sao khoâng dieãn ra loaïi töông töï, so saùnh ñeå traû lôøi. Tröôùc ñaây toâi ñaõ töøng nghe coù ngöôøi hoûi Ñöùc Phaät: “Cheát ôû ñaây roài coù thoï thaân ñôøi sau chaêng?”, Ñöùc Phaät im laëng khoâng traû lôøi. Laïi hoûi: “Sau khi

cheát khoâng thoï thaân ñôøi sau chaêng?". Ñöùc Phaät cuõng khoâng ñaùp. Laïi hoûi: "Toâi qua ñôøi ôû ñaây, vöøa thoï thaân ñôøi sau, vöøa khoâng thoï phaûi khoâng?". Ñöùc Phaät cuõng khoâng ñaùp. Laïi hoûi: "Sau khi toâi cheát, chaúng phaûi thoï thaân ñôøi sau, chaúng phaûi khoâng thoï thaân ñôøi sau chaêng?", Ñöùc Phaät cuõng im laëng. Toân giaû Ca-dieáp noùi vôùi Toân giaû Xaù-lôïi-phaát: –Neáu Nhö Lai coù theå noùi sau khi saéc bò dieät sanh vaøo thaân ñôøi sau... cho ñeán... chaúng phaûi sanh, chaúng phaûi laø khoâng sanh. Theá Toân ñaõ dieät taän ñoái vôùi saéc kia, chaùnh trí giaûi thoaùt, khoâng coøn cheát choã naøy sanh choã kia, cheát choã naøy khoâng sanh choã kia, cuõng sanh cuõng khoâng sanh, chaúng sanh chaúng khoâng sanh. Theá neân Ngaøi khoâng ñaùp. YÙ nghóa naøy thaät heát söùc saâu xa roäng lôùn, voâ löôïng voâ bieân, khoâng theå löôøng tính... cho ñeán taän dieät thoï, töôûng,... thöùc, cheát ôû ñaây sanh ôû kia... cho ñeán chaúng sanh chaúng khoâng sanh, cuõng nhö vaäy. Ñaây laø söï luaân chuyeån, ñaây laø kieâu maïn, ñaây laø phoùng daät, ñaây laø söï taïo taùc höõu vi nôi nghieäp, ñaây laø aùi keát, ôû ñaây coøn aùi thì sanh choã kia, ôû ñaây coøn aùi khoâng sanh choã kia, ôû ñaây coøn aùi vöøa sanh choã kia, vöøa khoâng sanh choã kia; choã naøy coøn aùi chaúng phaûi sanh choã kia, chaúng phaûi khoâng sanh choã kia. Ñöùc Nhö Lai ñaõ taän dieät aùi, ñaït giaûi thoaùt hoaøn toaøn, aùi ñaõ bò ñoaïn taän neân khoâng coøn sanh choã kia, khoâng coøn khoâng sanh choã kia, khoâng coøn sanh choã kia khoâng sanh choã kia, khoâng coøn chaúng khoâng coù sanh choã kia, khoâng coøn chaúng khoâng coù khoâng sanh choã kia. YÙ nghóa naøy thaät saâu xa, roäng lôùn voâ bieân, khoâng theå tính toaùn... ñeán choã taän dieät. Ñaïi ñöùc Xaù-lôïi-phaát neân bieát, vì nhaân duyeân naøy neân Nhö Lai ñoái vôùi nhöõng caâu hoûi aáy khoâng traû

lôøi tröïc tieáp: Cheát ôû ñaây sanh choã kia. Cheát ôû ñaây khoâng sanh choã kia. Cheát ôû ñaây vöøa sanh vöøa khoâng sanh choã kia. Cheát ôû ñaây chaúng phaûi sanh chaúng phaûi khoâng sanh choã kia. Hai vò Ñaïi ñöùc aáy cuøng nhau noùi leân nhöõng ñieàu toát ñeïp, roài trôû veà choã cuûa hoï. 121. Toâi nghe nhö vaày: Moät thôøi, Ñöùc Phaät ôû taïi khu laâm vieân Kyø-ñaø Caáp coâ ñoäc, thuoäc nöôùc Xaù-veä. Toân giaû Ma-ha Ca-dieáp ôû nöôùc Xaù-veä, nôi giaûng ñöôøng Tyø-xaù-khö, trong röøng Taây vieân. Toân giaû Ñaïi Ca-dieáp vaøo luùc chieàu toái, ra khoûi thieàn ñònh, ñeán gaëp Ñöùc Phaät, ñaûnh leã döôùi chaân Ngaøi roài ngoài qua moät beân, baïch Phaät: –Thöa Ñöùc Theá Toân, vì nhaân duyeân gì khi Ñöùc Nhö Lai baét ñaàu ñaët ra raát ít giôùi luaät maø ngöôøi tu haønh nhieàu. Vì sao ngaøy nay giôùi luaät taêng nhieàu, ngöôøi tu haønh laïi ít? Ñöùc Phaät baûo Ca-dieáp: –Ñuùng vaäy! Ñuùng vaäy! Chuùng sanh do naêm thöù duïc nhô laø maïng tröôïc, phieàn naõo tröôïc, chuùng sanh tröôïc, kieáp tröôïc, kieán tröôïc khieán hoï trôû neân xaáu aùc, chaùnh phaùp vì vaäy maø suy giaûm. Theá neân Nhö Lai vì caùc ñeä töû cheá ra nhieàu giôùi caám, ít coù Tyø-kheo thuaän theo lôøi Phaät daïy, thoï trì giôùi caám. Caùc loaïi chuùng sanh cuõng daàn daàn thoaùi thaát. Ví nhö vaøng quyù daàn daàn bò toån giaûm, cho neân vaøng giaû xuaát hieän. Chaùnh phaùp cuûa Nhö Lai cuõng nhö vaäy, daàn daàn tieâu dieät thì Töôïng phaùp xuaát hieän. Töôïng phaùp ñaõ xuaát hieän thì chaùnh phaùp dieät maát. Naøy Ca-dieáp neân bieát, nhö ghe thuyeàn ñi trong bieån,

chôû quaù nhieàu vaät quyù taát bò chìm ñaém. Giaùo phaùp cuûa Ñöùc Nhö Lai cuõng theá, ñaõ daàn daàn giaûm thieåu, dieät vong. Chaùnh phaùp cuûa Nhö Lai khoâng phaûi bò tieâu dieät do ñaát, nöôùc, löûa hay gioù. Ngöôøi naøo trong giaùo phaùp cuûa Ta soáng vôùi aùi duïc, haønh theo uy nghi xaáu aùc, taïo taùc caùc ñieàu aùc, phaùp thì noùi laø phi phaùp, phi phaùp noùi laø phaùp, chaúng phaûi luaät noùi laø luaät, phaïm noùi chaúng phaïm, chaúng phaûi phaïm noùi phaïm, toäi khinh noùi troïng, toäi troïng noùi khinh. Söï vieäc nhö vaäy xuaát hieän trong theá gian ñeàu do Töôïng phaùp vôùi caâu vaø nghóa töông töï vôùi chaùnh phaùp, khieán chaùnh phaùp cuûa Phaät daàn daàn dieät maát. Ca-dieáp neân bieát, coù naêm nhaân duyeân khieán cho chaùnh phaùp bò dieät, taát caû ñeàu do queân maát chöông cuù, phaùp thieän bò thoaùi chuyeån. Nhöõng gì laø naêm?

1. Khoâng cung kính Phaät, khoâng toân troïng Phaät, khoâng cuùng döôøng Phaät, khoâng chí taâm quy y Phaät, nhöng laïi soáng döïa daãm vaøo

phaùp Phaät. 2. Khoâng kính Phaùp, khoâng toân troïng Phaùp, khoâng cuùng döôøng Phaùp, ñoái vôùi chaùnh phaùp khoâng chí taâm, laïi soáng döïa daãm nôi Phaùp. 3. Khoâng cung kính Giôùi, khoâng toân troïng Giôùi, khoâng cuùng döôøng Giôùi, khoâng chí taâm trì giôùi ñaõ thoï, laïi soáng döïa daãm vaøo Giôùi. 4. Khoâng cung kính ngöôøi truyeàn daïy, khoâng toân troïng ngöôøi truyeàn daïy, khoâng cuùng döôøng ngöôøi truyeàn daïy, khoâng chí taâm vôùi ngöôøi truyeàn daïy, nhöng laïi soáng döïa daãm vaøo ngöôøi truyeàn daïy. 5. Ñoái vôùi vò ñoàng phaïm haïnh ñöôïc Ñöùc Phaät taùn thaùn thì khoâng cung kính, khoâng toân troïng, khoâng cuùng döôøng, khoâng thöôøng chí taâm leã baùi thaêm hoûi, nhöng vaãn nhôø hoï maø ñöôïc soáng an oån. Naøy Ca-dieáp, vì naêm nhaân duyeân keå treân, khieán chaùnh phaùp daàn daàn bò suy thoaùi, dieät vong. Naøy Ca-dieáp, coù naêm nhaân duyeân khieán chaùnh phaùp truï theá laâu daøi, khoâng chìm ñaém, khoâng suy thoaùi, khoâng queân, khoâng maát. Nhöõng gì laø naêm? Cung kính Ñöùc Theá Toân, toân troïng Phaät, cuùng döôøng Phaät, thöôøng chí taâm quy y Phaät. Ñoái vôùi Phaùp, vôùi Giôùi, vôùi baäc Giaùo thoï, vôùi vò ñoàng phaïm haïnh cuõng phaûi cuùng döôøng, cung kính, toân troïng, chí taâm höôùng veà. Do naêm nhaân duyeân thieän naøy khieán chaùnh phaùp an truï laâu daøi ôû theá gian, khoâng chìm maát, khoâng thoaùi chuyeån, khoâng queân, khoâng maát. Do yù nghóa naøy caàn phaûi cung kính Phaät, Phaùp, Giôùi, ngöôøi truyeàn daïy, vò ñoàng phaïm haïnh. Caùc Tyø-kheo nghe lôøi Phaät daïy ñeàu hoan hyû phuïng haønh. Keä toùm löôïc: Nguyeät duï, boá thí Phuï thaéng, voâ tín Phaät vi caên baûn Cöïc laõo, naïp y truøng Thò thôøi, chuùng giaûm thieåu Ngoaïi ñaïo, phaùp toån hoaïi.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.